

Natis 14.000. Štajerc stane za celo leto samo 60 krajcarjev.

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—,
1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—,
1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 5.

V Ptuj v nedeljo dne 9. marca 1902.

III. letnik.

Vera in politika.

Na podlagi, da je naša sveta vera prevzvišena
dobrota, da bi se jo v politično strankarsko gonjo iz-
rabljalo in se jo na tak način poniževati smelo, smo
mi vsikdar zavzeli stališče, iz katerega smo tako po-
čenjanje pobijali in svesti smo si, da kar smo v tej
zadevi že storili in še bomo storili, da je to naše
stališče vse pohvale vredno in popolnoma pravilno
ter naši kršanski veri le v veliko korist.

Danes hočemo ponatisniti besede nekaterih viso-
kih cerkvenih poglavarjev, kateri so se obrnili
na svojo duhovščino in isto najkrepkeje svarili pred
zlorabo njenega svetega poklica v politične namene.

Pokojni dalmatinski nadškof Carew izrazil je
svojo nevoljo proti duhovnikom svoje škofije, ki se
vmešavajo v politiko, s sledečimi besedami:

„Že nekaj časa sem se tudi pri duhovščini te
škofije, posebno pri mlajših duhovnikih, opazuje ne-
dopustljivo vplivanje na stranke, katero žali-
bog našo deželo razdvojuje, in očitno je, da se isti de-

jansko, in to v veliko škodo duhovniškega poklica
in v nemalo pohujševanje ljudstva, vdeležujejo
političnih volitev. Taka dejanja morajo naša srca glo-
boko užaliti, ako vidimo, kako duhovniki dober del
svojih močij, krepkosti in delavnosti, kar vse bi mogli
porabiti le za božjo čast, po nepotrebnem zapravijo.
Da imajo duhovniki svojo pametno politično prepri-
čanje, da se svoje volilne pravice tako poslužijo kot
drugi, se jim ne zameri, ker tudi oni so pred postavo
državljanj; ali da se oni pri agitacijah postavijo kot
voditelji in se bojev različnih strank udeležujejo, to
je za nje brez izjeme nečastno in mi jim pre-
povemo to po vseh cerkvenih in svetih postavah, ker
to ni njihov poklic ali opravilo. Opravilo duhovnika
je opravilo miru in složnosti; duhovniki morejo v
svoji nebeški ljubezni, ktera jih more navduševati,
vse narode in stranke objemati; oni morejo z tistimi,
ki se z njimi ne vjemajo, imeti potrpljenje in ljudstvu
medsebojno ljubezen in strplivost predigati.“

Francoski škofje izdali so pastirski list v
katerem se bere:

Oče: To je že res. Pošten boj bi bil veliko lepši
kakor pa hinavski. Pa veš, nekaj družega je. Če
midva, t. j. če ti — moje prsi so od premnogega
kričanja že slabe postale — zmiraj ne vpiješ, tedaj
se nama bode izneverilo preveč bralcev, ker ljudje
grejo najrajši tja, kjer je velik hrušč in trušč. Zato
pa le rajši ostaniva, kakor sva b'la. Kaj le tiste
malenkosti, ki si jih farbal čez „Štajerca“! Kaj si že
lagal?

Sin: Zelo me je vest pekla, ker sem „Štajerca“
dražil, ko je prinesel kot prilogo pastirski list naših
škofov. To je bilo od njega pravzaprav zelo lepo,
ker v veliki ali v zelo natlačeni cerkvi človek ne
more vsake besede dobro zastopiti, posebno če du-
hovnik tiho ali hitro bere. Kdor pa sam in počasi
čita, temu ne uide nobena beseda. Zato si zdaj lahko
mislijo pametni ljudje: viš ju viš hinavca, njima že
celo ni prav, če človek pastirski list bere, imata pač
zelo slabo vest.

Oče: Norček, ravno tvoje zavijanje je bilo ime-
nitno. „Štajerc“ je hotel s pastirskim listom doka-
zati, da ni odškofov prepovedan, in zato midva, ki
imava vero zmiraj na jeziku, ne smeva hujskati

Pobeljeni grobovi.

Žaloigra iz življenja slovenskega naroda.

Kraj dejanja: Maribor ob Dravi.

Osebe:

Dalje.

1. „Naš Dom“, po domače „Fihpos,“
2. „Slov. Gospodar,“ njegov prečastiti oče,
3. „Štajerc“, zagovornik kmeta in obrtnikov,
4. Urša, gospodinja „Fihposovega očeta“,
5. Pravica, c. kr. žandarm.

III.

Sin: Jojmene, tedaj se nama bode še slabo godilo!

Oče: Nikar ne obupaj, dečko moj! Si že poza-
bil moje nauke do bližnjega? Saj sem ti že najmanj
stokrat rekel: kjer nič ne opraviš z lepim, pa pos-
kusi z grdim, kjer ti je poštenost na poti, tam se
okleni nepoštenosti, in kjer ne moreš, ne smeš ali
ne veš resnice govoriti, pa si pomagaj z lažjo.

Sin: Jaz pa mislim, da bi bilo najbolje, ako bi
se s „Štajercem“ na pošten način bojevala, kajti on
ima zelo špičasto pero in vidi v zadnji še tako skriti
gorski kot.

„Bodite pred vsem možje ljubezni, ne mešajte se v stvari, ki povzročajo razburjanje in razpor, ne pustite se od nikogar rabiti kot orožje, ne ravnajte se po nobeni stranki, ampak po vaši vesti. In resnično, duhovniki morejo svoj poklic izpolnjevati, nasproti vsem vernikom, brez razločka na stranke zatorej naj se oni zderžujejo vsacega vmešavanja, katero bi bilo zmožno, duhovniški časti škodovati, pri nasprotni stranki zbuditi pohujšanje, zaupanje pa in pomen, katero po pravici duhovščina zaradi njenega svetega poklica vživa, zaradi tega pokopati. Ojstro pa se duhovnikom na podlagi svete pokorščine prepove, o volitvah in strankah v cerkvi, na drugih svetih krajih in v farovžih govoriti in na kakršenkoli način skozi dejanje in z postavljanjem duhovniške časti v tem oziru vplivati.“

In monsignor Bonomelli, škof v Kremoni, pravi v svoji razglasitvi:

„Duhovnik, bodisi on pri volitvah zmagalec ali premaganec, bode se on z ozirom na verske koristi nahajal vedno v težavnih razmerah in konečno od svojega dejanja kot vodja ali tudi samo kot pospeševalec ene stranke imel več škode kakor dobička. Za mene, povem odkrito, je bridkost, videti duhovnika, ki se vrže v volilni hrup, s katerim je toliko osebnih interesov, jeze, sovraštva, tožb in obrekovanje strank zvezano. Duhovniška suknja je pri tem kaj lahko pomečkana, ali celo raztrgana. Za mene je duhovnik, v duhu Kristusa, katerega on zastopa, mož miru, oče vseh; svoje obnašanje more on tako urediti, da se mu ne bodejo nikoli brez vzroka vrata zaprla pred nosom. Zato naj se on kakšni stranki nikoli kot voditelj ne vsili in tega ali onega volilca podpira. Dušno zveličanje tega ne pripusti in poklic pastirja in očeta ne da se s tem v soglasje spraviti.“

Te besede zakličemo tistem gg. duhovnikom, ki

proti njemu. Ljudem je z listom oči odprl. Da pa bi ljudje vendarle ne videli, vrgla sva jima peska in blata v lice. Lepo to sicer ni, a pri neizkušanih ljudeh pomaga. Kdor pa je količkaj pameten, nama itak nič ne verjame.

Sin: Tedaj sem pa tudi prav imel, ker sem „Štajerca“ obljajal zaradi papeževega pisma, v katerem prepoveduje duhovščini, se preveč vtikati v narodne boje, kajti oni niso plačani in posvečeni samo za klerikalce, ampak za vse katoličane.

Oče: Seveda si imel prav. Zakaj je neki ljudem le treba vedeti, da papež ne pusti duhovnikom hujskati zoper lastne brate, in sosede? Če bi se potem ljudje začeli ravnati po papeževih besedah, bi morala midva in najina žlahta utihniti. Zato je bilo dobro, da si se obregnil nad ptujskim listom. Zdaj vsaj ne bode mnogo ljudi verjelo, da nam je sam sveti oče vsul tako hudega tobaka pod nos.

Sin: Te dve laži sta bili toraj zelo imenitni. A kričanje, da je „Štajerc“ slovenska dekleta zasramoval, to je pač malo preciganska farbarija, ker vsakdo kdor nas le malo pozna, ve, da nihče ne zaničuje ženske bolj, kakor mi klerikalci. Jaz se le bojim, da

zlorablajo kar na debelo našo sveto vero v strankarske, politične namene. Vi, klerikalci, poštenega orožja proti nam nimate, in ga tudi ne morete imeti, zato pa zlorablajte našo najsvetejšo svetinjo, našo sveto vero proti nam. Zatorej duhovni pastirji! nazaj, v cerkev, za katero ste se posvetili in tam nam oznanujte, kar je zapovedal Kristus! Dela je tam obilo. Ako tega ne storite, napočiti znajo na Spodnjem Štajerskem še vse hujše razmere, kakor so v sosedni Kranjski, kajti naš kmet, čeravno ga je še dosti v vašem temnem, nazadnjaškem taboru, je veliko bolj naprednjaški kakor si mislite vi. Ako bode struna počila in bodemo mi primorani povedati v našem listu vse kar vemo in kar še bodemo zvedeli (gradiva imamo že sedaj čez mero), potem, no potem, pripišite nasledke sami sebi.

Geslo naših spodnještajerskih kmetov je: Bodimo naprednjaki, ostanimo veri in cesarju zvesti, ljubimo svoj rod, poštenih tujcev ne zaničujemo, in zastopajmo svoj kmečki stan sami!

Vojna v Južni Afriki.

Od decembra lanskega leta pa do sedaj vršilo se je, kakor poročajo različni časniki, v Južni Afriki med Angleži in Buri čez 600 bojev. Vsi ti boji so podobni onim krvavim plesom prejšnjih časov. Sedaj je podobna ta vojna lovu na zajce, samo da Buri niso plašljivi, pač pa Angleži, ki se skrivajo v svoje blokhišice in od tam streljajo skozi okenca na mimo hiteče Bure. Večji lov na Bure vršil se je dne 6. februarja. Angleški poveljnik Kitchener baje je vodil ta lov sam, je zbral vse razpoložljive čete ob reki Wilge, dotoku Vaala, in ob njenem levem dotoku Liebensbergs-Vlei od Frankforta doli do Betlehema. S temi kolonami je začel prodirati proti zahodu v

bode „Štajerc“ to našo slabost izvohal in primerno dokazal. Ne veste več, da je neki dober najin prijatelj pred nekaterimi tedni izdal v Gradcu knjižico, v kateri zagovarja zapoved, ki prepoveduje mašnikom ženitev. V tej zanimivi knjigi je omenjeni pisatelj pisal približno te-le besede: „Duhovniki hvalijo Boga, da jim ni treba prositi vsak dan v očenašu: reši nas vsega hudega, namreč žene.“ Tako bi se še najslabši ajd ne predrznil zaničevati ženskega spola. Ali se ne spominjate več, da je bil pred mesecem dni v Ljubljani in v Gradcu obsojen vaš prečastiti brat „Slovenec“, ki je glavni časopis vseh slovenskih klerikalcev, na tri mesece težke ječe v prvej vrsti zato, ker je najjimenitnejše slovenske žene in deklice prav po barabsko zasramoval. In še le nekaj dni je preteklo, ko je tisti vaš najjimenitnejši brat pisal, da so vse ženske, katere nočejo biti klerikalne metlje, izpridene in brez čutstva za čast in poštenje. Oh, ko bi „Štajerc“ to vedel, spet bi nama lahko zaklical: „Fej, svetolinska hinavca!“

Oče: Ta zadeva je res malo sitna. Pa nekaj nedolžnih in nevednih deklet se je le dalo nahujskati, kar je za naju zelo dobro. Nekaj jih pa še znajo naščuvati